

آزمون درس : علوم و فنون ۲

رشته و پایه: یازدهم انسانی

نام و نام خانوادگی:

نام پدر:

نام دیدر:

مهر آموزشگاه	زمان پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه	به نام خدا	
	ساعت برگزاری: ۱۰ صبح	اداره کل آموزش و پرورش استان همدان	
	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۱۸	مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۱	
	شمار صفحه: ۳	سوالات امتحانات دی ماه ۱۴۰۲	
		دیبرستان دخترانه شهید مطهری	
	نمره به حروف:	نمره به عدد:	شماره کلاس:

ردیف	سؤالها	شمارک
------	--------	-------

تاریخ ادبیات (۲ نمره)

۱- جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید.	<p>(۱) معروف ترین شاعر سده نهم است که کتاب بهارستان را به تقلید از گلستان نوشته. (ب) در زمان قرآن کریم و شاهنامه فردوسی را به خط خوش نگاشتند و با تصاویری زیبا آراستند. (پ) در غزل فرهنگ گذشته ایران با همه کمال ایرانی-اسلامی رخ می‌نماید و شعرش «بیت‌الغزل معرفت» است.</p>
۲- دو جریان نثر سده هفتم را از نظر زبانی بنویسید.	
۳- هر مورد از گروه «الف» را به موارد گروه «ب» وصل کنید. یک مورد اضافی است.	

ب	الف
جامع التواریخ	(۱) از نخستین و مهم‌ترین آثار در علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر است.
فیه ما فیه	(ب) عراقی این کتاب را در سیر و سلوک عارفانه و در قالب نظم و نثر نوشته است.
لمعات	(پ) این کتاب از خواجہ رسید الدین فضل الله همدانی و نشر آن، عالمانه و پخته است.
المعجم فی معاییر اشعار العجم	

سبک‌شناسی (۲ نمره)

۴- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.	<p>(آ) ظرفنامه شامی قدیمی ترین تاریخ نوشته شده درباره تیمور است. ( ) (ب) در شعر سبک عراقی، غزل عاشقانه و عارفانه از رواج افتاد و غزل رواج یافت. ( ) (پ) مهم‌ترین ویژگی زبانی شعر سبک عراقی، درهم آمیختن مختصات نو و کهن است. ( )</p>
۵- هر یک از ویژگی‌های زیر مربوط به کدامیک از قلمروهای سه‌گانه نثر سبک عراقی است؟ (زبانی، ادبی، فکری) (آ) روی‌آوردن به استعاره‌های دور از ذهن و سجع‌های متوالی: ..... (ب) کاسته شدن از صحّت و اتقان مطالب به سبب کشته یا متواری شدن اهل فضل: ..... (پ) ورود لغات قبایل مختلف ترک و مغول به زبان فارسی:	
۶- بیت «مردان خدا پرده پندار دریدند / یعنی همه جا غیر خدا هیچ ندیدند» به کدامیک از ویژگی‌های فکری شعر سبک عراقی اشاره دارد؟	

زیبایی‌شناسی (۶ نمره)

۷- با توجه به مصراح روبه‌رو به پرسش‌ها پاسخ دهید. «رشته صبرم به مقراض غمت ببریده شد»	<p>(آ) چند تشبیه به کاررفته است? (ب) نوع تشبیه‌ها چیست?</p>
۸- در بیت «مرا در دل، درخت مهریانی / به چه ماند؟ به سرو بوستانی» تشبیه بلیغ اضافی را به تشبیه گسترده تبدیل کنید.	

۱	<p>۹- در مصروعهای زیر موارد خواسته شده را بیابید.</p> <p>آ) به سان سومن اگر ده زبان شود حافظه. ب) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی. پ) و او به شیوه باران پر از طراوت تکرار بود ت) دل گرفتار بلای عشق توست.</p>
۲	<p>۱۰- در عبارت زیر، آرایه‌های خواسته شده را بیابید.</p> <p>«پس از ابر کرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل از گل دل کرد».</p> <p>آ) تشبيه: ..... ب) تکرار: ..... پ) مجاز: ..... ت) جناس: .....</p>
۰/۵	<p>۱۱- در کدام یک از گزینه‌های زیر، واژه «جهان» در معنی حقیقی و در کدام یک، در معنای مجازی به کار رفته است؟</p> <p>آ) جهان خوردم و کارها راندم. ب) جهان گذراست.</p>
۰/۵	<p>۱۲- در بیت زیر، «مجاز» و «قرینه» را مشخص کنید.</p> <p>«سپید شد چو درخت شکوفه‌دار، سرم / وزین درخت، همین میوه غم است برم»</p>
۱	<p>۱۳- در بیت‌های زیر، معنای حقیقی و مجازی واژه مشخص شده را بنویسید.</p> <p>آ) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگوییم شرح درد اشتیاق ب) به یاد روی شیرین بیت می‌گفت / چو آتش تیشه می‌زد، کوه می‌سُفت</p>

موسیقی شعر (۶ نمره)

۰/۵	۱۴- واژه مناسب را از درون کمانک برگزینید.
	آ) (هجا / وزن) شعر در حقیقت، حاصل چینش منظم پایه‌های آوایی است.
	ب) درنگ‌های پایان هر پایه یا رکن، (مرز پایه‌های آوایی / هماهنگی بین پایه‌ها) را به ما نشان می‌دهد.
۱	۱۵- نشانه‌های هجایی مناسب وزن و ازههای زیر را بنویسید.
	آ) مفاعیلن: .....
	ب) فعلون: .....
	پ) مستفعلن: .....
۰/۵	۱۶- پایه‌های آوایی کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟
	آ) دسته‌بندی
	ب) هم‌کلاسی
	پ) برافشانیم
	ت) روزگاری
۰/۵	۱۷- وزن و ازه مصراع «باده او همدل من، بام فلک منزل من» در کدام گزینه آمده است؟
	آ) مستفعلن مستفعلن مستفعلن فع
	ب) مفتحون مفتحون مفتحون مفتحون
	پ) فعلون فعلون فعلون فعل
	ت) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
۰/۵	۱۸- در مصراع زیر چند هجای کشیده به کاررفته است؟ آن‌ها را مشخص کنید. «از من غمزده دل می‌طلبد غمزه دوست»
۳	۱۹- با خوانش درست بیت زیر پایه‌های آوایی آن را مشخص کنید و نشانه‌های هجایی و وزن و ازه مناسب هر پایه را بنویسید. «باران اشکم می‌دود، وز اشکم آتش می‌جهد / با پختگان گو این سخن، سوزش نباشد خام را»

نقد و تحلیل شعر (۲ نمره)

۱ ۱	<p>۲۰- شعر زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«آن یکی آمد در یاری بزد گفت: من، گفتش: برو، هنگام نیست بر چنین خوانی مقام خام نیست کی پزد، کی وارهاند از نفاق در فراقِ دوست سوزید از شرور باز گرد خانه اباز گشت پخته شد آن سوخته پس بازگشت حلقه زد یارش که بر در کیست آن؟</p> <p>(آ) دو ویژگی ادبی شعر را بنویسید. (ب) دو ویژگی زبانی شعر را بنویسید.</p>
--------	--

نقد و تحلیل نثر (۲ نمره)

۰/۵ ۱ ۰/۵	<p>۲۱- متن زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«عشق حالی دواسبه می‌آمد. جملگی ملانکه را در آن حالت، انگشت تعجب در دندان تحیر بمانده که آیا چه سر است که خاک ذلیل را از حضرت عزّت به چندین اعزاز می‌خوانند. معذورید که شما را سر و کار با عشق نبوده است» (مرصادالعباد).</p> <p>(آ) یک ویژگی زبانی این متن را بنویسید. (ب) «کنایه» و «مجاز» را در متن مشخص کنید. (پ) از نظر ویژگی فکری، موضوع و مفهوم متن را بنویسید.</p>
۲۰	در سایهٔ اهورایی آفریدگار یکتا، سرفراز باشید. / رحیمی مهروان

تاریخ ادبیات:

(۱) جامی	ب) بايسنقرميرزا	(۰/۵)
۲- ساده نویسی و پیچیده نویسی (۰/۵)		
۳- آ) المعجم فی معاییر اشعارالعجم	ب) لمعات	
سبک شناسی:		
۴- آ) درست	ب) نادرست	
۵- آ) ادبی	ب) فکری	
۶- رواج روحیه عرفانی و اخلاقی (۰/۵)		
زیبایی شناسی:		
۷- آ) دو تا	ب) بلیغ اضافی (۰/۵)	
۸- مهربانی مانند درخت است.		(۰/۵)
۹- آ) ده زبان بودن	ب) مس یا مردانه	
۱۰- آ) ابر کرم / باران محبت	ب) خاک / گل	
۱۱- آ) مجازی	ب) حقیقی	
۱۲- مجاز: سر ، قرینه: سپیدشدن (۰/۵)		
۱۳- آ) معنی حقیقی: عضوی از بدن ، معنی مجازی: دل (۰/۵)		
ب) آ) معنی حقیقی: کوچک ترین واحد کلام موزون و شاعرانه ، معنی مجازی: سخن شاعرانه / شعر (۰/۵)		
۱۴- آ) وزن	ب) مرز پایه های آوایی (۰/۵)	
۱۵- آ) ---u	ب) ---u ---u ---u	
۱۶- پ) برافشانیم (۰/۵)		
۱۷- ب) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن (۰/۵)		
۱۸- یک هجا : دوست (۰/۵)		
(۳)- ۱۹		

هد	ج	می	تش	ما	ر	ءب	وز	ود	د	می	کم	ءش	ن	ر	ب	هجهای مصراع نخست
را	م	خا	شد	با	ن	زش	سو	خن	س	ءی	گو	گا	ت	پ	هجهای مصراع دوم	
-	u	-	-	-	u	-	-	-	u	-	-	-	u	-	-	نشانه‌های هجایی
مستفعلن				مستفعلن				مستفعلن				مستفعلن				وزن واژه

تحليل نظم و نشر:

- ۲۰-آ) اندر به جای در / ساختار تاریخی فعل: سوزید به معنی سوخت / واژگان عربی فراوان: هجر، فراق و... / اصطلاحات عرفانی: هجر، فراق، خام (۱)

ب) تناسب واژگانی: هجر و فراق / تشبيه: آتش هجر / قالب شعر: مثنوی / قافیه های دوتایی در هر بیت: بزدی معتمد، هنگام و خام و.. (۱)

۲۱-آ) تغییر کاربرد «را» به صورت فک اخافه مانند جمله آخر / واژگان ساده (۰/۵)

ب) دواسبه آمدن: کنایه از سرعت / انگشت تعجب در دندان تحریر ماندن: شدت تعجب // مجاز: خاک (= وجود انسان) (۱)

پ) آفرینش انسان از خاک و قراردادن عشق در وجود انسان (۰/۵)

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد